

ชื่อเรื่อง การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยว
นานาชาติในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ผู้วิจัย นางเปรมจิต พรหมสาระเมธี

กรรมการควบคุม อาจารย์ ดร.กล้า สมตระกูล และอาจารย์ ดร.ไพรัช ถิตย์ผาด

ปริญญา ปร.ค. สาขาวิชา วัฒนธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2553

บทคัดย่อ

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นเมืองหนึ่งในประเทศไทยที่มีนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศนิยมเที่ยวมากที่สุด การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประวัติความเป็นมาสภาพปัจจุบัน ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวนานาชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) ศึกษาปัญหา ความต้องการ ความพึงพอใจ และแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวนานาชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 3) เพื่อเสนอรูปแบบการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวนานาชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสนทนากลุ่ม และแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการเก็บข้อมูลทั้งข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ตั้งแต่เดือน เมษายน 2552 ถึงเดือน มีนาคม 2553 ข้อมูลภาคสนามได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ จากคือ ผู้รู้ 20 คน ผู้ปฏิบัติ 50 คน และผู้ให้ข้อมูลทั่วไป 20 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดนครปฐม นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องด้วยวิธีการแบบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ประวัติและความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนมาก ทั้งที่เป็นศาสนสถานและโบราณสถานวิถีชีวิตชนเผ่าแหล่งบันเทิงเชิงธุรกิจ มีประวัติความเป็นมา สภาพปัจจุบัน และศักยภาพการท่องเที่ยวแตกต่างกัน แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ที่เป็นศาสนสถานและโบราณสถาน ส่วนใหญ่ได้รับการจัดตั้งหรือบูรณะซ่อมแซมโดยองค์พระมหากษัตริย์และข้าราชการในช่วงการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ แหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องวิถีชีวิตและชนเผ่า ได้แก่ เกาะเกร็ด ตลาดน้ำตลิ่งชัน และถนนข้าวสาร เกิดขึ้นควบคู่กับการก่อตั้งชุมชน ซึ่งเป็นแสดงถึงวิถีความเป็นอยู่ของชุมชน และลักษณะเฉพาะของวิถีชนเผ่า

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวประเภทบันเทิงเชิงธุรกิจ ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อการบันเทิงและธุรกิจเป็นการเฉพาะ

สำหรับ ปัญหา ความต้องการ ความพึงพอใจ และแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวนานาชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ขาดการบำรุงดูแลรักษาที่ดี นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจเกี่ยวกับความงดงามของสถาปัตยกรรม ความงดงามของทัศนียภาพ ประทับใจในอรรถาธิบายไมตรีของคนไทย สำหรับแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิต นั้น มีปัญหาด้านภูมิทัศน์ถูกบดบัง ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จอดรถ สิ่งที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจ คือขึ้นชอบใน อรรถาธิบายไมตรีของบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งอาหารไทยและของที่ระลึก นักท่องเที่ยวต้องการเห็น ทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมที่ดี สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการเข้าถึง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวบันเทิงเชิงธุรกิจ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ความไม่สะดวกในการเข้าถึง สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ สิ่งที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจ คือมีกิจกรรมการแสดงที่เป็นอัตลักษณ์ และน่าสนใจ มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคและการบริหารจัดการที่ดี และสถานที่สะอาด ความต้องการของนักท่องเที่ยวคือ การมีส่วนร่วมมากขึ้น

รูปแบบในการเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวนานาชาติ มีเป้าประสงค์เพื่อ “มุ่งพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงตามจุดขายทางวัฒนธรรมและความดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว” ต้องดำเนินพันธกิจสำคัญ 3 เรื่อง คือ เพิ่มสิ่งดึงดูดใจ เพิ่มขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ

โดยสรุป ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายนานาประเภท มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ แต่ยังมีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรได้ศึกษาปัญหาเหล่านี้อย่างจริงจัง และหาวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้ ถ้าหากทำได้สำเร็จ ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์มากมายมหาศาลในด้านความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ

TITLE The Potential Development of Cultural Tourism Sites for International Tourists in Bangkok Metropolitan and Vicinities

AUTHOR Mrs. Premchit Promsaramatee

ADVISORS Dr. Kla Somtrakul and Dr. Pirat Thidphad

DEGREE Ph.D. **MAJOR** Cultural Science

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2010

ABSTRACT

Bangkok Metropolitan and vicinities are very important areas for economic drive of country and one of the most favorite tourist cities. Thais and foreigners, of Thailand. This qualitative study aimed at : 1) exploring the history, the present condition, the potentiality of the cultural tourism sites for internal tourists in Bangkok Metropolitan and vicinities areas; 2) investigating the problems, the needs, the satisfactions, and the ways to develop the cultural tourism sites for internal tourists in Bangkok Metropolitan and vicinities areas; and 3) presenting a model for the potential development of the cultural tourism sites for internal tourists in Bangkok Metropolitan and vicinities areas. The research tools consisted of an interview form, an observation form, a group discussion form, and a seminar workshop form. Written documents and fieldwork data were gathered between April 2009 and March 2010. The fieldwork data were collected through interviews, observations, group discussions, and seminar workshops, in Bangkok Metropolitan, Nonthaburi, and Nakhon Pathom provinces. The data were checked for their accountability with the triangulation technique, analyzed according to the given objectives, and the results of the research were presented in a descriptive analysis form.

The results of the study on the history and the beginning of the cultural tourism sites in Bangkok Metropolitan, it was found that there were a lot of them. These included : religious site, archeological site, ethnic ways of life site, and business entertainment site. Each of these tourism sites had a different characteristic in terms of its history, present condition, and potentiality in tourism. The majority of the cultural tourism sites were religious architectures and archeological sites, which mostly were established or renovated by the kings and the court officials during the Rattanakosin's founding period. The tourism sites on the ways of life and the ethnic group included

the Koh Kret, the Taling Chan Floating Market, Thanon Khaosan, these were there since the establishments of the communities. They represented the people's ways of life, the a unique ethnic ways of life. The business entertainment sites were operated specifically for entertainment and business.

Concerning the problems, the needs, the satisfaction, and the ways to develop the cultural tourism sites for international tourists in Bangkok Metropolitan and vicinities areas, it was found that they were in ruined conditions, lacking good cares; the tourists were satisfied with the beauty of the architectures, the beauty of the sceneries, the impression in friendliness of Thai people; there were problems on the ways of life tourism sites---overshadowed by nearby environments and lacking of comfortable facilities, especially, the parking lots; the tourists were satisfied with the friendliness of the persons who were on duties, including Thai food and souvenirs; the tourists wanted to see pleasant sceneries and environments, good facilities and safe reaching; the problems on business entertainment sites were concerned about : the environment management, the in-convenient reaching, not enough parking lots; the tourists were satisfied with the unique and interesting activities, readiness of public utilities and good management, and clean grounds; the tourists wanted more participatory parts in the activities.

In terms of the increase of the potentiality of the cultural tourism sites for international tourists aimed at "putting all efforts to develop (the tourism cultural sites) to be at the high potential level tourist sites matching with the outstanding cultural marketing features and the attractiveness of the international tourists"

In conclusion, there were varieties of tourist attractions in Bangkok Metropolitan and vicinities, a large numbers of tourists, Thai and foreigners, but there were many problems concerning tourism business. The government sectors involved, especially, the Thai Tourism Authority, should take a look at these problems seriously and find the ways to solve these problems. When the problems are solved, Thailand will benefit a lot in terms of economic progress and the national stability.

